ДОГОВІР МІЖ ЧЛЕНАМИ ОПТОВОГО РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ УКРАЇНИ

15 листопада 1996 року

- * Із змінами та доповненнями затвердженими Щорічними загальними зборами членів Оптового ринку електричної енергії України 17 січня 2001 року та погодженими постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 19.02.2001р. №166, Міністерством палива та енергетики України 28.09.2001р., Антимонопольним комітетом України 15.10.2001р.
- ** Із змінами та доповненнями затвердженими Щорічними загальними зборами членів Оптового ринку електричної енергії України 8 лютого 2002 року та погодженими постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 11.05.2002р. №456, Міністерством палива та енергетики України 5.04.2002р., Антимонопольним комітетом України 31.05.2002р.
- *** Із змінами та доповненнями затвердженими Щорічними загальними зборами членів Оптового ринку електричної енергії України 21 лютого 2003 року та погодженими постановами Національної комісії регулювання електроенергетики України від 30.05.2003р. №480 та від 26.06.2003р №612, Міністерством палива та енергетики України, Антимонопольним комітетом України.
- **** Із змінами та доповненнями затвердженими Щорічними загальними зборами членів Оптового ринку електричної енергії України 25 лютого 2005 року та погодженими постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 04.05.2005р. №319, Міністерством палива та енергетики України, рішенням Антимонопольного комітету України від 20.10.2005р. №355-р.
- ***** Із змінами та доповненнями затвердженими Щорічними загальними зборами членів Оптового ринку електричної енергії України 16 лютого 2007 року та погодженими постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 13.07.2007р. №965, Міністерством палива та енергетики України від 20.03.2007р., рішенням Антимонопольного комітету України від 14.06.2007р. №260-р.
- ****** Із змінами та доповненнями затвердженими Щорічними загальними зборами членів Оптового ринку електричної енергії України 4 лютого 2011 року та погодженими Національною комісією регулювання електроенергетики України від 8.04.2011р., Міністерством енергетики та вугільної промисловості України від 20.04.2011р., Антимонопольним комітетом України від 23.02.2011р.
- ******** Із змінами та доповненнями затвердженими Щорічними загальними зборами членів Оптового ринку електричної енергії України 17 лютого 2012 року та погодженими Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики від 15.03.2012р., Міністерством енергетики та вугільної промисловості України від 30.03.2012р., Антимонопольним комітетом України від 9.04.2012р.

Зміст Преамбула 5 Частина I: Вступ 1. Терміни та їх тлумачення 6 2. Предмет Договору та обов язки Членів ринку 13 3. Обов'язки ДПЕ 14 Частина II: Основні складові Оптового ринку*** 4. Участь в Оптовому ринку*** 15 5. Загальні збори 17 6. Рада 19 7. Розпорядник системи розрахунків 22 8. Розпорядник коштів Оптового ринку*** 23 9. Централізоване диспетчерське управління енергосистемою 24 Частина III: Інфраструктура ринку 10. Комерційний облік 25 11. Відшкодування витрат Оптового ринку ** 25 12. Перевірка та доступ до Системи забезпечення функціонування Оптового ринку*** 25 13. Аудит Оптового ринку та призначення Аудитора*** 25 26 14. Повідомлення про недоліки Частина IV: Порядок внесення змін 15. Внесення змін та усунення протиріч*** 27 16. Система Оптового ринку та її перегляд*** 27 17. Форс-мажор та заходи при непередбачених ситуаціях 28 Частина V: Юридичні визначення та умови 18. Невиконання договірних зобов'язань 29 19. Обмеження відповідальності 30 31 20. Строк та припинення дії Договору 31 21. Страхування 22. Конфіденційність 31 23. Сповіщення 32 24. Передача прав 33

Договір між Членами Оптового ринку електричної енергії України	15 листопада 1996 р.
25. Відмова від прав; характер правових засобів	33
26. Самостійність положень	33
27. Врегулювання спорів***	33
28. Юрисдикція	33
29. Законодавство***	34
30. Цілісність Договору	34

Додатки:

- 1. Сторони Договору між Членами Оптового ринку електричної енергії України
- 2. Правила Оптового ринку електричної енергії України
- 3. Інструкція про порядок здійснення розрахунків на Оптовому ринку електричної енергії України
- 4. Інструкція про порядок використання коштів Оптового ринку електричної енергії України***
- 5. Інструкція про порядок нарахування та обліку витрат Оптового ринку електричної енергії України
- 6. Інструкція про порядок вступу до членів Оптового ринку електричної енергії України суб'єктів, які здійснюють підприємницьку діяльність з виробництва та постачання електричної енергії **
- 7. Документи, що забезпечують організацію і функціонування Оптового ринку:
  - 1) Інструкція про порядок скликання і проведення Загальних зборів членів Оптового ринку електричної енергії України
  - 2) Інструкція про порядок скликання та проведення зборів Ради Оптового ринку електричної енергії
  - 3) Порядок проведення Пропорційного голосування на засіданнях Ради Оптового ринку електричної енергії України
  - 4) Технічні вимоги до автоматизованої системи комерційного обліку Оптового ринку електричної енергії України
  - 5) Інструкція про порядок проведення засідань робочих груп Ради Оптового ринку електричної енергії України
  - 6) Регламент роботи Секретаріату Ради ОРЕ
- 8. Заходи, які плануються з метою розвитку Оптового ринку:

Додатки вилучено*****

- 9. Положення про надзвичайні ситуації в Оптовому ринку електричної енергії України **
- 10. Інструкція про порядок комерційного обліку електричної енергії***

ПРЕАМБУЛА

Цей Договір укладено 15 листопада 1996 року між Сторонами згідно з додатком 1. В Договорі беруть участь такі Сторони:

- (а) Державне підприємство "Енергоринок", яке одержало ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з оптового постачання електричної енергії, має бути Стороною цього Договору і виконувати положення цього Договору, які поширюються на його діяльність як Сторони цього Договору;
- (б) Виробник електричної енергії, який отримав ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії, має бути Стороною цього Договору і дотримуватися тих положень цього Договору, які поширюються на його діяльність як Сторони цього Договору і/або як Члена ринку;
- (в) Постачальник електричної енергії, який одержав ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, має бути Стороною цього Договору і дотримуватися тих положень цього Договору, які поширюються на його діяльність як Сторони цього Договору і/або як Члена ринку;
- (г) Постачальник електричної енергії, який одержав ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом, має бути Стороною цього Договору і дотримуватися тих положень цього Договору, які поширюються на його діяльність як Сторони цього Договору і/або як Члена ринку;
- (д) Державне підприємство "Національна енергетична компанія" "Укренерго" (далі НЕК "Укренерго"), що здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічним) управлінням об'єднаною енергетичною системою України та передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, яке одержало ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, має бути Стороною цього Договору і виконувати положення цього Договору, які поширюються на його діяльність як Сторони цього Договору. **

Цей Договір, погоджений відповідно до законодавства, встановлює умови та правила роботи Системи Оптового ринку, права, обов'язки та відповідальність Сторін цього Договору.***

Відносно цього Договору НКРЕ має права та повноваження, що надаються їй згідно з законодавством та положеннями ліцензій.***

Зміни та доповнення до цього Договору набувають чинності за умови погодження відповідно до законодавства України.***

Сторони цього Договору уклали даний Договір про наступне: **

ЧАСТИНА І. Вступ

1 Терміни та їх тлумачення

ть такі значення:
Кошти, що мають сплачуватись учасником Оптового ринку за купівлю електричної енергії відповідно до умов укладених двосторонніх договорів у рахунок майбутніх платежів (згідно з Правилами ринку) у формі та розмірах, що визначаються Інструкцією про порядок використання коштів Оптового ринку (додаток 4)
Порядок розподілу уповноваженим банком коштів з поточних рахунків із спеціальним режимом використання без платіжних доручень, який встановлюється НКРЕ*****
Комп'ютерне обладнання для підтримання Програмного забезпечення ринку
Термін виключено
Аудит Оптового ринку, що проводиться згідно з умовами, викладеними в розд. 13 Договору
Незалежна аудиторська фірма, яка має здійснювати аудит Оптового ринку від імені Членів ринку
Поточний рахунок із спеціальним режимом використання суб'єкта підприємницької діяльності, що здійснює оптове постачання електричної енергії, відкритий в уповноваженому банку, який є Банкіром Оптового ринку
Визначений Кабінетом Міністрів України разом із Національним банком України уповноважений банк, який обслуговує поточні рахунки із спеціальним режимом використання учасників Оптового ринку
Група Членів ринку, яка представлена у Раді Голосуючим директором
Середньоквартальне виробництво електричної енергії в ГВт.г за останні чотири квартали згідно з п. 4.4.1
Середньоквартальне споживання електричної енергії в ГВт.г за останні чотири квартали згідно з п. 4.4.2
Сторона, що виробляє та продає на Оптовому ринку електричну енергію

Генеруючі блоки

Одиниця енергетичного обладнання, що складається з однієї або більше турбін, де кількість виробленої електричної енергії може вимірюватися окремо

Голосуючі директори***

Члени Ради, згідно з положеннями розд. 6.2, які ма-

15 листопада 1996 р.

Дата набрання чинності

Двосторонні договори ***

ють право голосувати на засіданнях Ради

15 листопада 1996 року

Договори купівлі-продажу електричної енергії між учасниками ринку та ДПЕ, які укладаються в розвиток та на виконання цього Договору.

Істотними умовами таких договорів ϵ умови про:

- межі балансової належності електричних мереж;
  - схеми обліку електричної енергії;
  - порядок обміну даними;
- момент переходу права власності і відповідальності;
- умови про оплату електричної енергії коштами;
- визначення обсягів купівлі електричної енергії та робочої потужності за періодами поставки;
- санкції (фінансова та юридична)- відповідальність за неналежне виконання умов Договорів купівлі-продажу всіма Сторонами;
- відповідальність за якість та обсяги постачання електричної енергії;
- забезпечення виконання зобов'язань з оплати електричної енергії;
- подання виробниками рахунку-фактури для оплати ДПЕ.

Державне підприємство "Енергоринок", яке є Стороною цього Договору та здійснює діяльність з оптового постачання електричної енергії

Договір між членами Оптового ринку, який визначає мету та умови діяльності, права, обов'язки та відповідальність сторін і погоджується відповідно до законодавства України

Договір, укладений між ДПЕ та ДП "НЕК" Укренерго" про централізоване диспетчерське управління та передачу електричної енергії магістральними та Міждержавними електромережами

Порядок вступу до членів Оптового ринку згідно з додатком 6

Технічні та інші засоби для виробництва реактивної потужності, регулювання частоти, напруги, прискореного пуску, підтримання резервного режиму та іншого, необхідного для дотримання норм надійності

Державне підприємство "Енергоринок" (ДПЕ) *

Договір***

Договір про централізоване диспетчерське управління та передачі електричної енергії Магістральними та Міждержавними електромережами ***

Інструкція про вступ до Членів ринку***

Допоміжні засоби **

Договір між Членами Оптового ринку
електричної енергії України

15 листопада 1996 р.

енергосистеми

Економічна закупівля

Купівля ДПЕ будь-яких послуг згідно з принципом мінімізації затрат з урахуванням безперебійного та надійного енергопостачання у майбутньому та поточному періодах та економічної ефективності самого ДПЕ

Загал голосів

Сукупність Пропорційних голосів усіх Членів ринку

Загальні збори

Щорічні або Позачергові загальні збори Членів ринку, скликані за умов, викладених у розд. 5 цього Договору

Заява про вихід ***

Повідомлення, яке надсилається Членом ринку відпо-

відно до п. 4.3 цього Договору

Звітний рік

Період з 1 січня до 31 грудня одного календарного

року

Інструкція про порядок використання коштів Оптового ринку (ІВКОР)***

Інструкція ϵ додатком 4 до цього Договору

Інструкція про порядок здійснення розрахунків***

Інструкція ϵ додатком 3 до цього Договору

Інструкція про порядок комерційного обліку електричної енергії ***

Інструкція ϵ додатком 10 до цього Договору

Інструкція про порядок нарахування та обліку витрат***

Інструкція ϵ додатком 5 до цього Договору

Клас***

Електромережі **

Група Виробників або Постачальників

Компетентна третя сторона

Сторона, яка має необхідну кваліфікацію для здійснення конкретного виду діяльності, обумовленого цим Договором

Магістральні та Міждержавні

Магістральна електрична мережа — електрична мережа, призначена для передачі електричної енергії від

виробника до пунктів підключення місцевих (локаль-

них) мереж.

Міждержавна електрична мережа – електрична мережа, призначена для передачі електричної енергії між

державами.

Міра участі***

Пропорційні голоси Членів Оптового ринку у відно-

шенні до Загалу голосів

Місцевий постачальник***

Постачальник, який одержав ліцензію з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на за-

кріпленій території

Невиконуючий зобов'язання Член ринку

Як визначається положеннями розд. 18 цього Догово-

Неголосуючі директори

Члени Ради, призначені організаціями, вказаними згідно з п. 6.2.4 Договору

py

Договір між Членами Оптового ринку 15 листопада 1996 р. електричної енергії України Недіюча сторона*** Сторона цього Договору, яка припинила виконання умов цього Договору Незалежний постачальник*** Постачальник, що має ліцензію на постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом HKPE ***** Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики Нормативні документи*** Сукупність документів (інструкцій та правил) з експлуатації та управління електроенергетикою України Обсяг споживання ** Обсяг споживання електричної енергії Оператор зовнішнього перетоку ** Суб'єкт підприємницької діяльності, який продає імпортовану електричну енергію на оптовому ринку електричної енергії, або здійснює експорт купованої на оптовому ринку електричної енергії на умовах двостороннього договору Суб'єкт підприємницької діяльності з передачі елект-Оператор Магістральних та Міждержавних електромереж ** ричної енергії Магістральними та Міждержавними електричними мережами Оператор системи комерційного обліку Сторона, на ім'я якої зареєстрована Система комерційного обліку і яка експлуатує Систему комерційного обліку Оптова ціна ринку *** Ціна, за якою продається електрична енергія на Оптовому ринку, згідно з додатком 2 Оптове постачання електричної енер-Купівля електричної енергії, формування її оптової гії*** ціни та продаж електричної енергії за оптовою ціною Оптовий постачальник*** Державне підприємство "Енергоринок" Оптовий ринок електричної енергії Укра-Ринок, що створюється суб'єктами господарської діяїни (Оптовий ринок) ** льності для купівлі-продажу електричної енергії на підставі договору Перспективний 10 річний план План розвитку Магістральних та Міждержавних електромереж на період 10 років Плата за підключення Плата за конкретні Засоби підключення, встановлені спеціально для підключення конкретних Членів ринку, яка відшкодовується через Систему забезпечення функціонування ринку Претензія, яку Сторона Договору (Член ринку) над-Повідомлення про невиконання зобов'язань ***

Позачергові загальні збори

Постачальник допоміжних засобів ***

Постачальник електричної енергії***

силає іншій Стороні Договору про невиконання ним умов цього Договору та Двосторонніх договорів і на-

дає інформацію про це Раді

Усі інші Загальні збори Членів ринку, які не ϵ Щоріч-

ними загальними зборами

ДПЕ як підрядник на постачання Допоміжних засобів

Сторона цього Договору, що купує електричну енер-

гію на Оптовому ринку.

Місцевий або Незалежний постачальник, який діє відповідно до умов своєї ліцензії

Правила ринку

Додаток 2 до Договору, що містить методики подання цінових заявок, формування цін та виконання розрахунків, які визначено Радою за погодженням з НКРЕ

Програмне забезпечення ринку***

Комплект комп'ютерного програмного забезпечення, необхідного для функціонування Системи Оптового ринку відповідно до Правил ринку

Пропорційне голосування директорів

Голосування на засіданнях Ради, під час якого кількість голосів Голосуючих директорів визначається усією кількістю пропорційних голосів Членів ринку з відповідного Виборчого округу

Пропорційні голоси

Голоси кожного Члена ринку, відповідно до розд. 4.4 цього Договору

Рада Оптового ринку електричної енергії (Рада)

Сукупність Голосуючих і Неголосуючих директорів, які виконують свої повноваження згідно з цим Договором

Робоча програма***

Програма, яка підготовлена Розпорядником системи розрахунків щодо внесення змін до Правил ринку, Системи забезпечення функціонування ринку

Поточні рахунки із спеціальним режимом використання Оптового ринку***

Рахунки суб'єктів підприємницької діяльності, що здійснюють постачання електричної енергії на закріпленій території та оптове постачання електричної енергії, відкриті в уповноваженому банку і призначені виключно для накопичення коштів, отриманих за електричну енергію від споживачів, та розрахунків з учасниками Оптового ринку

Розпорядник коштів Оптового ринку електричної енергії***

ДПЕ або компетентна Третя сторона як Розпорядник коштів Оптового ринку згідно з розд. 8 цього Договору

Розпорядник системи розрахунків ***

ДПЕ або компетентна Третя сторона як Розпорядник системи розрахунків згідно з розд. 7 цього Договору

Секретаріат

Секретаріат Ради, підпорядкований Голові Ради та діючий відповідно до п. 6.4

Система забезпечення функціонування ринку

Комп'ютерне обладнання, програмне забезпечення, персонал, системи та процедури, що використовуються для підтримання діяльності Оптового ринку згідно з Правилами ринку, Інструкцією про порядок здійснення розрахунків та Інструкцією про порядок використання коштів Оптового ринку електричної енергії

Система комерційного обліку ***

Вимірювальні прилади, обладнання, та електричні схеми, необхідні для визначення обсягу купівлі електричної енергії Постачальниками та обсягу електрич-

15 листопада 1996 р.

ної енергії, проданої Виробниками на Оптовому ринку

Система Оптового ринку **

Повний набір ліцензій, договорів, положень про експлуатацію та нормативних документів, що регулюють діяльність та функціонування Оптового ринку

Стандарти щодо комерційного обліку **

Стандарти, відповідно з якими визначається, експлуатується та обслуговується Система комерційного обліку

Сторона***

Суб'єкт господарської діяльності, який підписав Договір

Спори між членами ринку***

Будь-яка незгода щодо застосування Правил ринку або рішень Ради, за винятком тих, що стосуються рішень, прийнятих на Загальних зборах або платіжно — розрахункових відносин

Точка поставки електричної енергії **

Точка поставки електричної енергії — точки електричної мережі (межа балансної належності електричних мереж і експлуатаційної відповідальності) в яких відбувається перехід права власності на електричну енергію та ведеться розрахунковий (комерційний) облік проданої та купленої електричної енергії на оптовому ринку відповідно до Правил ринку та Інструкції про порядок комерційного обліку Оптового ринку

Узгоджений порядок

Порядок, здійснення конкретного виду діяльності, який не є частиною цього Договору, проте узгоджений голосами "за" не менше ніж семи Голосуючих директорів

Форс-мажор **

Надзвичайна і непереборна за даних умов сила (стихія, страйк, локаут, інший промисловий розлад, дія суспільного ворога, оголошена та неоголошена війна, загроза війни, терористичний акт, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, громадська демонстрація, саботаж, акт вандалізму, блискавка, пожежа, буря, повінь, землетрус, нагромадження снігу або ожеледь, недостача води через погодні чи довкільні умови, вибух, вина чи невиконання станцією своїх зобов'язань), дію якої неможливо упередити застосуванням високопрофесійної практики персоналу і яка є обставиною, що звільняє від відповідальності за невиконання зобов'язань. Така непереборна сила засвідчується Торгово-промисловою палатою України

Центр управління енергосистемою *

Державне підприємство "Національна енергетична компанія "Укренерго", яке відповідно до рішення центрального органу виконавчої влади, що здійснює управління в електроенергетиці, виконує функції диспетчерського (оперативно — технологічного) управління об'єднаною енергетичною системою України

15 листопада 1996 р.

Член (учасник) ринку***

Виробник чи Постачальник, який підписав цей Договір

Штраф *

Штрафні санкції встановлюються у двосторонніх договорах між учасниками Оптового ринку електричної енергії з урахуванням структури споживання на території здійснення ліцензованої діяльності та діючих нормативних актів, якими встановлюється обмеження щодо можливості вживання штрафних санкцій по окремих категоріях

Щорічні загальні збори

Загальні збори, скликані за умов, викладених в част. 5 цього Договору

2 Предмет Договору та обов'язки Членів ринку

- 2.1 Загальні положення.
- 2.1.1 метою цього договору є створення Оптового ринку та врегулювання взаємовідносин Сторін цього Договору що виникають у зв'язку з виробництвом, передачею і постачанням та купівлі-продажу електричної енергії при умові збереження цілісності та забезпечення надійного та ефективного функціонування Об'єднаної енергетичної системи України. ***
- 2.1.2 цей Договір визначає права, обов'язки та відповідальність Членів ринку, Сторін цього Договору, Загальних зборів, Ради та порядок вступу до або виходу з Оптового ринку.***
- 2.2 Предметом цього Договору ϵ :
- 2.2.1 встановлення правил та порядку функціонування прозорої і справедливої системи комерційних стосунків у процесі купівлі-продажу електричної енергії, які будуть:***
- (a) визначати фінансові зобов'язання Постачальників у процесі купівлі електричної енергії від ДПЕ:***
- (б) визначати фінансові зобов'язання ДПЕ під час купівлі електричної енергії від Виробників;***
- (в) визначати фінансові зобов'язання ДПЕ, Виробників і оператора Магістральних та Міждержавних електромереж щодо надання Допоміжних засобів; ***
- (г) визначати фінансові зобов'язання ДПЕ стосовно оператора Магістральних та Міждержавних електромереж та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління об'єднаною енергетичною системою і відшкодування їх витрат Членами ринку; ***
- (д) забезпечувати впровадження, технічне обслуговування та ефективну експлуатацію Системи забезпечення функціонування ринку.
- 2.2.2 забезпечення умов для використання Сторонами цього Договору своїх повноважень виключно для сприяння:
- (а) ефективному виробництву електричної енергії;
- (б) ефективному споживанню електричної енергії;
- (в) ефективній передачі електричної енергії;
- (г) прибутковості та ефективності міжнародної торгівлі електричною енергією на користь споживачів України; **
- (д) ефективному інвестуванню у будівництво нових електростанцій, електромереж та нових технічних засобів, реконструкцію та переозброєння діючих електростанцій та електромереж.
- 2.2.3 забезпечення перегляду, впровадження та вдосконалення правил, систем, договорів, що обумовлені у цьому Договорі, таким чином, щоб враховувати і збалансовувати інтереси існуючих та потенційних Виробників та Постачальників, а також споживачів електричної енергії; ***
- 2.2.4 тлумачення і виконання умов цього Договору та врегулювання будь-яких спорів здійснюється згідно з положеннями цього Договору, викладеними в пп. 2.1, 2.2.***
- 2.3. Кожний Член ринку, починаючи від Дати набрання чинності цим Договором, зобов'язаний:
- 2.3.1 продавати всю вироблену та імпортовану електричну енергію ДПЕ на Оптовому ринку згідно з цим Договором та двосторонніми договорами, укладеними відповідно до нього. Виняток може становити електрична енергія, яка:

Споживається для власних потреб електростанцій;

Вироблена на електростанціях із установленою потужністю нижче 20 МВт;

Вироблена на електростанціях, у яких загальний відпуск електричної енергії в об'єднану енергетичну систему України становив менше 100 млн. кВт год. за попередній рік;

Вироблена на теплоелектроцентралях, які входять до складу постачальників, для споживання на території здійснення ліцензованої діяльності. ****

- 2.3.2 укласти двосторонній договір купівлі-продажу електричної енергії з ДПЕ; *
- 2.3.3 купувати електричну енергію у ДПЕ, згідно з цим Договором, та двосторонніми договорами, укладеними відповідно до нього. *
- 2.4. Винятки. Умови цього Договору не включають:
- 2.4.1 діючі Нормативні документи стосовно правил експлуатації Магістральних та Міждержавних електромереж в Україні, які час від часу можуть переглядатися;
- 2.4.2 фінансові розрахунки у фінансових договорах між Виробниками та Постачальниками. Умови договорів не повинні входити в суперечність з цим Договором.***
- 2.5. Постачальники за регульованим тарифом та їх відокремленні підрозділи зобов'язані відкрити в установах уповноваженого банку поточні рахунки із спеціальним режимом використання, на які зараховуються кошти за електричну енергію придбану на Оптовому ринку та продану споживачам. Перелік поточних рахунків із спеціальним режимом використання в уповноваженому банку для зарахування коштів за електричну енергію затверджується та доводиться до відома споживачів НКРЕ. ***

3. Обов'язки ДПЕ

Обов'язками ДПЕ, згідно з умовами цього Договору, починаючи від Дати набрання чинності, ϵ :

- 3.1. Купівля електричної енергії від Виробників та оплата її згідно з цим Договором та Двосторонніми договорами. Купівля електричної енергії від інших суб'єктів підприємницької діяльності, які проводять продаж на Оптовому ринку. **
- 3.2. Розрахунок та нарахування платежів Виробникам. ***
- 3.3. Відшкодування витрат: **
- 3.3.1 здійснює оплату за централізоване диспетчерське управління Об'єднаною енергетичною системою відповідно до двостороннього договору погодженого НКРЕ; ***
- 3.3.2 здійснює оплату за передачу електричної енергії Магістральними та Міждержавними електромережами згідно укладеним двостороннім договорам з усіма власниками Магістральних та Міждержавних електромереж України погодженими НКРЕ; ***
- 3.3.3 за дорученням Ради ОРЕ здійснює процедуру закупівлі послуг аудитора Оптового ринку. ДПЕ готує та погоджує з Радою технічне завдання, кваліфікаційні вимоги, критерії оцінки тендерної пропозиції. За результатами виконання процедури закупівлі послуг аудитора Ринку звітує перед Радою ОРЕ. ****
- 3.4. ДПЕ також відповідає за:
- 3.4.1 закупівлю Допоміжних засобів відповідно до Правил ринку;
- 3.4.2 управління Зовнішніми перетоками.

При виконанні комерційних операцій з Операторами зовнішнього перетоку, ДПЕ забезпечує проведення таких операцій, керуючись принципом Економічної закупівлі.

- 3.5. Продаж електричної енергії Постачальникам: ***
- 3.5.1 продаж всієї електричної енергії Постачальникам здійснюється погодинно: ****
- (а) для постачальника за нерегульованим тарифом (незалежний постачальник) на межі балансової належності електричних мереж відповідних споживачів (в точках поставки електричної енергії) з урахуванням технологічних витрат електричної енергії на її транспортування місцевими електричними мережами; ****
- (б) для постачальника за регульованим тарифом на межі балансової належності електричних мереж (в точках поставки електричної енергії) за відрахуванням електричної енергії, закупленої на Оптовому ринку постачальниками за нерегульованим тарифом. ****
- 3.5.2 ДПЕ забезпечує продаж електричної енергії Постачальникам, у точках поставки електричної енергії, по оптовій ринковій ціні на електроенергію відповідно Правил ринку, згідно цього Договору та двостороннім договорам.***
- 3.5.3 ДПЕ забезпечує збір платежів від Постачальників згідно з Інструкцією про порядок використання коштів Оптового ринку.***
- 3.6. Для виконання своїх зобов'язань за цим договором ДПЕ відкриває у Банкіра ринку поточний рахунок із спеціальним режимом використання (Банківський рахунок ринку), на який перераховуються кошти за електричну енергію, продану Постачальникам, згідно з законодавством. ДПЕ спрямовує кошти, які надійшли на поточний рахунок із спеціальним режимом використання Оптового ринку, згідно з Алгоритмом Оптового ринку та Інструкцією про порядок використання коштів Оптового ринку. ***

ЧАСТИНА II. Основні складові Оптового ринку***

- 4. Участь в Оптовому ринку***
- 4.1. Умова участі в Оптовому ринку
  - Всі Сторони Договору погоджуються визнавати та виконувати всі умови цього Договору, Правил ринку та інших додатків до Договору. ***
- 4.2. Правила прийому нових Членів ринку:
- 4.2.1 кандидат у Члени ринку повинен подати заяву про вступ до Оптового ринку до Ради за формою, яка визначена у "Інструкції про порядок вступу до членів Оптового ринку електричної енергії України суб'єктів, які здійснюють підприємницьку діяльність з виробництва та постачання електричної енергії" (додаток 6). При розгляді заяви на прийом у Члени ринку Рада не висуває ніяких дискримінаційних вимог до жодного з кандидатів. ***
- 4.2.2 для того, щоб стати Членом ринку, кожний кандидат повинен виконати такі вимоги:
- (а) отримати Ліцензію на обраний вид діяльності, за яким він планує стати Членом ринку;
- (б) надати Раді всю обтрунтовано необхідну інформацію, достовірну в усіх аспектах;
- (в) зареєструватися як суб'єкт підприємницької діяльності в порядку, передбаченому законодавством;***
- (г) виконувати всі умови Договору з дати вступу до Членів ринку;
- (д) виконувати всі інші вимоги, які може висувати Рада (до чи після отримання заяви кандидата), за умови, що спочатку такі інші вимоги були повідомлені НКРЕ і НКРЕ протягом трьох місяців (або іншого, меншого періоду часу, встановленого НКРЕ) після отримання такого повідомлення не сповістила Раду про своє непогодження з ними.
- 4.2.3 після отримання всієї необхідної інформації, протягом 30 днів Рада сповіщає кандидата про своє рішення, а саме: **

- (a) кандидат приймається у Члени ринку і на нього поширюються положення п. 4.1; **
- (б) його заява не задовольняється, про що кандидатові надсилається письмове сповіщення, де викладаються підстави відмови, відповідно до п. 4.2.2.
- 4.2.4 у випадку прийняття кандидата до Членів ринку, Секретаріат надає йому для підписання додаток 1 до цього Договору. Кандидатові надається 28 діб на підписання Договору. У разі непідписання Договору в цей термін, вступ вважається недійсним; **
- 4.2.5 у випадку виникнення непорозумінь, пов'язаних з відмовою Ради у прийнятті нового Члена ринку протягом 10 днів (якщо це не стосується умов "Інструкції про порядок вступу до членів Оптового ринку електричної енергії України суб'єктів, які здійснюють підприємницьку діяльність з виробництва та постачання електричної енергії" додаток 6), справа розглядається НКРЕ, яка приймає остаточне рішення, яке є обов'язковим для виконання Радою; ***
- 4.2.6 існуючий Член ринку повинен виконати умови пп. 4.2.2 та 4.2.3 у випадку здійснення ліцензованої діяльності, яка відрізняється від його діяльності, з якою він є Член ринку. Однак, зазначені зобов'язання поширюються тільки на ті види діяльності, що змінилися з початку здійснення ним діяльності як Члена ринку; ***
- 4.2.7 новий Член ринку, або Член ринку з відповідною новою діяльністю наділяється 0 кількістю голосів до отримання даних, достатніх для надання йому голосів за п. 4.4; **
- 4.2.8 новий Член ринку або Член ринку з відповідною новою діяльністю вибирає, хто з Голосуючих директорів в його Класі представлятиме його інтереси на засіданнях Ради. **
- 4.3. Суб'єкт підприємницької діяльності перестає бути Членом ринку якщо: **
- 4.3.1 а) Член Оптового ринку складає обов'язки Члена ринку шляхом надсилання Заяви про вихід з Оптового ринку до Ради;
  - б) Член ринку втрачає членство в разі анулювання в установленому порядку НКРЕ ліцензії;
  - в) невиконує своїх зобов'язань стосовно цього Договору згідно п.18.2.6.

Рішення про вихід або виключення приймається Радою з подальшим повідомленням інших Сторін договору та НКРЕ. **

- 4.3.2 Член ринку може вийти з Оптового ринку (при цьому Заява про вихід з Оптового ринку, надана відповідно до п. 4.3.1, набуває чинності), якщо на дату його виходу з Членів Оптового ринку сплачені всі обов'язкові платежі, обумовлені цим Договором, Двосторонніми договорами між сторонами Договору включаючи відшкодування будь-яких адміністративних витрат, пов'язаних з виходом з Членів ринку. ***
- 4.3.3 Положення цього Договору передбачають, що після того, як рішення про вихід Члена ринку набирає чинності, відповідно до умов розд. 4, така юридична особа автоматично складає з себе всі повноваження та відповідальність як Сторона цього Договору. Така Сторона звільняється від обов'язків та відповідальності за цим Договором як Член ринку, і кожна інша Сторона звільняється від обов'язків та відповідальності за цим Договором перед такою юридичною особою. **
- **4.4.** Голоси.

Пропорційні голоси розподіляються з урахуванням умовної загальної кількості голосів, яка приймається за 100 % і дорівнює 2000 (по 1000 голосів у Виробників та Постачальників) серед Членів ринку таким чином: **

- 4.4.1 кожному Члену ринку, що є Виробником, кількість голосів надається пропорційно обсягу Виміряного виробництва електричної енергії проданого на Оптовому ринку, що визначається як середня величина за останні чотири квартали, попереднього звітного року або, якщо їх менше ніж чотири, як середнє за ті квартали, по яких є повні дані; ***
- 4.4.2 кожному Члену ринку, що є Постачальником, кількість голосів надається пропорційно обсягу Виміряного споживання електричної енергії купленого на Оптовому ринку, що визначається як середнє за останні чотири квартали, попереднього звітного року або, якщо їх менше ніж чотири, як середнє за ті квартали, по яких є повні дані; ***
- 4.4.3 у разі, якщо голоси, що визначені в п. 4.4.1 або в п. 4.4.2 не складають цілі числа, то величини менші за 0,5 округляються до найближчого меншого числа, а величини, що дорівнюють або більші за 0,5, округляються до наступного цілого числа;
- 4.4.4 розподіл Пропорційних голосів обчислюється ДПЕ (Розпорядником системи розрахунків) за п'ять робочих днів до кожного скликання Загальних зборів на основі останніх фактичних ланих. **

5. Загальні збори

- 5.1. До компетенції Щорічних загальних зборів Членів ринку належить прийняття рішень з питань, які наведені нижче. Усі документи для обговорення на Загальних зборах повинні надсилатися усім Членам ринку не менше ніж за десять робочих днів до дати проведення Загальних зборів. Члени ринку розглядають такі питання:
- 5.1.1 затвердження звіту Ради про роботу за минулий рік, який включатиме:***
- (а) аналіз роботи Системи забезпечення функціонування ринку;
- (б) аналіз роботи Розпорядника системи розрахунків та Розпорядника коштів Оптового ринку;***
- (в) аналіз роботи та кошторису Центру управління енергосистемою України, що виконується ним в межах цього Договору; **
- (г) аналіз кошторису ДП "Енергоринок"; **
- (д) будь-яку іншу інформацію або питання стосовно роботи Оптового ринку, що вважаються Радою доцільними, включаючи питання перегляду цього Договору; ***
- (е) пропозиції Ради щодо подальшого практичного використання рекомендацій, наданих в (а), (б), (г).
- 5.1.2 затвердження звіту, підготовленого Аудитором ринку стосовно ефективності Правил ринку за минулий період, який включатиме:
- (а) стислу викладку звітів аудиторських перевірок, оглядів, аналізів та/чи інспекцій, що здійснюються Аудитором ринку стосовно роботи Системи забезпечення функціонування ринку;
- (б) рекомендації Аудитора ринку стосовно Інструкції про порядок здійснення розрахунків та Інструкції про порядок використання коштів Оптового ринку;***
- (в) аналіз роботи Центру управління енергосистемою України;
- (г) будь-яку іншу інформацію або матеріали на запит Ради або Аудитора ринку;
- 5.1.3 обрання Голосуючих директорів Ради згідно з умовами п. 6.2.2;
- 5.1.4 будь-яке інше питання, яке Член ринку бажає особисто обговорити на зборах, про що він надіслав письмове сповіщення до Секретаріату не менше ніж за 7 днів до початку зборів. Відсутність письмового сповіщення від Члену ринку не обмежує права Члену ринку ставити будь-які питання на зборах.***

- 5.2. Регламент Загальних зборів.
  - Мета Загальних зборів та питання для обговорення мають відповідати п. 5.1. До Загальних зборів застосовуються такі вимоги:
- 5.2.1 всі питання підприємницької діяльності Членів ринку, обумовлені цим Договором, розглядаються на Загальних зборах Членів ринку. Члени ринку мають право голосувати з питань відповідно до п. 5.1;
- 5.2.2 порядок скликання зборів.
  - Про будь-які Загальні збори Члени ринку, інші Сторони Договору, Аудитор ринку, Банкір ринку, Юрист ринку, представники органів виконавчої влади, що забезпечують державну політику в електроенергетиці і погоджують цей Договір, їх консультанти та інші суб'єкти запрошені за рішенням Ради повідомляються за 21 день до дати проведення письмово.****
- 5.2.3 у такий самий строк всі Члени ринку та інші учасники Загальних зборів згідно з п. 5.2.2 повідомляються про час і місце проведення Загальних зборів та порядок денний. **
- 5.2.4 Позачергові загальні збори можуть бути скликані:
- (а) на вимогу двох або більше членів Ради; **
- (б) Радою, на вимогу Членів Оптового ринку, які на цей час складають частку в розмірі не менше ніж 10% від Загалу голосів усіх Членів ринку.***
- 5.2.5 усі Загальні збори Членів ринку, за виключенням Щорічних загальних зборів, вважаються Позачерговими загальними зборами. Датою проведення щорічних Загальних зборів є будь яка дата з 1 січня до 1 березня, яку визначить Рада. **
- 5.2.6 Кворум.
  - Жодне питання підприємницької діяльності не обговорюється на Загальних зборах Членів ринку, якщо при обговоренні питань підприємницької діяльності на зборах немає кворуму. Кворум складають присутні Члени ринку у співвідношенні:
- (а) 67% або більше Загалу голосів Виробників відповідно до умов п. 5.2.9; та***
- (б) 67% або більше Загалу голосів Постачальників відповідно до п. 5.2.9.***
- 5.2.7 відсутність кворуму.
  - Якщо через годину від часу, встановленого для початку Загальних зборів, кворум відсутній, збори переносяться за рішенням Ради, на інший час. Про ці зміни Секретаріат сповіщає у письмовій формі всіх Членів ринку, Сторони Договору та інших запрошених відповідно до п. 5.2.2. **
- 5.2.8 Голова Ради виконує функції Головуючого всіх Загальних зборів. Функції Секретаріату на таких зборах виконує ДПЕ.
- 5.2.9 Голосування.
  - Всі голоси на Загальних зборах розподіляються, як визначено у п. 4.4.
- 5.2.10 Будь-який Член ринку електричної енергії, що має право бути присутнім та голосувати на Загальних зборах Членів ринку, також має право призначати у встановленому порядку будь-якого іншого представника (незалежно від того, чи він є Членом ринку) і делегувати його на Загальні збори з правом голосу та участі в обговоренні питань. Такий представник призначається тільки на одні Загальні збори, і його повноваження набирають чинності тільки за умов попереднього сповіщення Секретаріату про його кандидатуру не менше ніж за 2 дні до дати Загальних зборів. Секретаріат має право перевіряти повноваження будь-якого представника. Члени ринку мають право замість делегування представника надсилати до Секретаріату попереднє письмове повідомлення про своє рішення щодо питань голосування. **

5.3. Рішення.

Будь-яке питання, з якого проводиться голосування на Загальних зборах, вирішується простою більшістю Пропорційних голосів присутніх. Щодо вирішення питань, змін до Договору потрібно 75% від всіх Пропорційних голосів присутніх на Загальних зборах. В разі несхвалення, рішення з цього питання відкладається до наступних Загальних зборів. ***

6. Рада

- 6.1. Рада виступає в ролі представника Сторін при виконанні цього Договору. Вона постійно керується положеннями розд. 2. Члени Ради цим не складають окремої юридичної особи або об'єднання, і Рада не має окремих відповідних повноважень.
- 6.2. Склад Ради. Рада формується таким чином:
- 6.2.1 до складу Ради входять 10 Голосуючих директорів, зокрема:
- (а) 5 директорів від Виробників електроенергії;
- (б) 5 директорів від Постачальників електроенергії.
- 6.2.2 Вибори Голосуючих директорів:
- (a) Члени ринку подають свої пропозиції щодо кандидатів на роль Голосуючого директора до Секретаріату Ради за 5 днів до Щорічних загальних зборів;
- (б) на Щорічних загальних зборах Члени ринку віддають свої Пропорційні голоси блоком за запропонованого ними кандидата в своєму Класі. Кандидати, що набрали п'ять найвищих результатів в кожному Класі, обираються Голосуючими директорами строком на один рік. У випадку рівного рахунку голосів і перевищення таким чином необхідного числа успішних кандидатур, проводиться переголосування серед кандидатів з однаковими найвищими результатами в цьому Класі до отримання тільки п'яти Голосуючих директорів;
- (в) Члени ринку обирають своїм представником одного з вибраних Голосуючих директорів в своєму Класі, про що повідомляють Секретаріат в письмовій формі. Такі Члени ринку складають Виборчий округ Голосуючого директора, і цей Голосуючий директор повинен представляти їхні інтереси на засіданнях Ради. Члени ринку вільні змінити свій Виборчий округ в будь-який час після надсилання письмового повідомлення до Секретаріату;
- 6.2.3 кожний Голосуючий директор має право призначати за своїм письмовим дорученням будьяку особу (в тому числі і Голосуючого директора) своїм повноважним представником і може за своїм розсудом його звільнити. Такий повноважний представник має на зборах Ради права Голосуючого директора;
- 6.2.4 склад Ради включає таких Неголосуючих директорів:
- (а) один представник від ДПЕ;
- (б) один представник від НКРЕ;
- (в) один представник від Аудитора ринку;
- (г) один представник від НЕК "Укренерго"; **
- (д) один представник від Мінпаливенерго; **
- (е) один представник від Антимонопольного комітету України. *****
  - Неголосуючі директори мають право бути присутніми та виступати на зборах Ради, проте не мають права голосувати з жодного питання. Неголосуючий директор призначається виключно тим органом, який він має представляти.***
- 6.2.5 Голосуючий директор звільняється:

- (а) у разі відставки за власним бажанням шляхом подання письмової заяви до Секретаріату; або
- (б) за станом здоров'я. Відповідно до рішення Виборчого округу на звернення Ради; або **
- (в) якщо він Українським судом визнаний винним за вироком, що набрав чинності; або
- (г) у випадку звільнення з підприємства, яке є Членом ринку; **
- (д) якщо він особисто не брав участі у трьох засіданнях Ради поспіль. Відповідно до рішення Виборчого округу. **
  - При звільненні Голосуючого директора, Члени ринку з його Виборчого округу обирають для захисту своїх інтересів іншого Голосуючого директора.
- 6.2.6 Член ринку, представлений Голосуючим директором на час його обрання, має право на заміну цього Голосуючого директора шляхом надіслання письмового повідомлення до Секретаріату, або на звернення до Виборчого округу з пропозицією переобрати Голосуючого директора.
- 6.2.7 переобрання Голосуючого директора між Загальними зборами. **
- (а) Рада доручає Секретаріату у 5-ти денний термін надіслати виборчі бюлетені Членам ринку, які складають Виборчий округ звільненого Голосуючого директора; **
- (б) Члени ринку, які представляють Виборчий округ звільненого Голосуючого директора заповнюють виборчий бюлетень щодо кандидатури Голосуючого директора за підписом Керівника підприємства, скріпленого печаткою підприємства і у 3 денний термін з моменту отримання надсилають до Секретаріату; **
- (в) Пропорційні голоси підраховуються виходячи із даних, які були відомі на день проведення останніх Загальних зборів, лічильною комісією з представників Членів ринку Виробників, Постачальників, ДПЕ та НКРЕ; **
- (г) обраним Голосуючим директором визначається той кандидат, який набрав найбільшу кількість Пропорційних голосів виборців. **
- 6.3. Голова Ради
- 6.3.1 Голова Ради обирається строком на один рік простою більшістю голосів Голосуючих директорів і може бути заміненим у будь-який час у той же спосіб. У випадку рівної кількості голосів, голосує представник НКРЕ.
- 6.3.2 Голова Ради може піти у відставку у будь який час після надання письмової заяви до Секретаріату для розгляду її на засіданні Ради. Якщо заява приймається, Рада призначає нового Голову згідно п. 6.3.1. *****
- 6.3.3 Голова Ради виконує тільки ті обов'язки, які пов'язані зі скликанням та проведенням засідань Ради та Загальних зборів. Голова Ради виконує свої обов'язки, зобов'язання та використовує повноваження неупереджено.
- 6.3.4 виключено. ****
- 6.4. Секретаріат.
  - ДПЕ виконує роль Секретаріату Ради. Секретаріат відповідає за щомісячну організацію засідань Ради, підготовку та розповсюдження протоколів та порядку денного, діловодство та інші послуги, необхідні Раді. **
- 6.5. Збори Ради:

- 6.5.1 збори Ради скликаються не менше ніж один раз на місяць. В разі необхідності на вимогу 3 Голосуючих директорів Секретаріатом можуть скликатися позачергові збори. Для участі у засіданнях директори можуть використовувати телефонний зв'язок;
- 6.5.2 в разі відсутності кворуму на час розгляду питання, Рада не приймає рішення по цьому питанню. Кворум складають три Голосуючі директори, призначені відповідно до положень п. 6.2.1(а), та 3 Голосуючі директори, призначені згідно з умовами п. 6.2.1(б), присутні особисто чи представлені їх відповідними повноважними представниками;
- 6.5.3 якщо через півгодини від часу. встановленого для початку проведення будь-яких зборів Ради, відсутній кворум, то збори переносяться Головою на інший час, але не пізніше ніж на тиждень;
- 6.5.4 будь-яке питання чи справа, які винесені на засідання Ради, вирішуються простою більшістю голосів, поданих Голосуючими директорами на зборах. При голосуванні Голосуючий директор має право на один голос.
  - У випадку рівної кількості голосів, голосує Голова НКРЕ або Член НКРЕ. ***
- 6.6. Повноваження Ради
- 6.6.1 Загальні повноваження.

Якщо цим Договором не визначено іншого, Рада, між Загальними зборами Членів ринку, здійснює загальний нагляд за роботою ДПЕ, виконанням умов Договору, Системи забезпечення функціонування ринку та пов'язаних з цим зобов'язань.***

- 6.6.2 Особливі повноваження.
  - Якщо у цьому Договорі не передбачено іншого, повноваження, обов'язки та відповідальність Ради, між Загальними зборами Членів ринку, наступні: ***
- (a) визначення повноважень, обов'язків та відповідальності згідно з цим Договором та додатками до нього; **
- (б) створення робочих груп Ради та призначення їх керівників. Кожна робоча група складається з таких осіб (незалежно від того, чи є вони Голосуючими директорами) і виконує такі обов'язки, які вважаються Радою за потрібне. Керівником робочої групи повинен бути Член Ради, або його повноважний представник; **
- (в) здійснення регулярного нагляду за виконанням обов'язків, що стосуються кожного виду діяльності ДПЕ, як визначено в цьому Договорі та Ліцензії з оптового постачання електричної енергії;***
- (г) розгляд заяв кандидатів на вступ до Членів ринку та прийом до Членів ринку заявників;***
- (г) прийняття рішення щодо виходу, виключення з Членів ринку; ***
- (д) розгляд, внесення змін та доповнень, перегляд, затвердження або відхилення змін та доповнень до додатків до цього Договору за погодженням з НКРЕ:
- (е) розгляд, перегляд, затвердження або несхвалення всіх кошторисів та проектів капітальних вкладень, підготовлених і наданих з боку ДПЕ;
- (є) надання розпоряджень Аудитору ринку на проведення аудитів, оглядів, аналізів та перевірок, а також огляд та контроль за виконанням Правил ринку; делегує повноваження ДПЕ щодо закупівлі Аудиторських послуг відповідно до технічного завдання, погодженого Ралою ОРЕ: ****
- (ж) нагляд за дотриманням стандартів комерційного обліку;
- (3) своєчасне та ефективне вирішення винесених на розгляд спорів; ***
- (i) передача запитів НКРЕ на адресу Аудитора ринку у випадку звернення НКРЕ; **

- (ї) залучення, звільнення, забезпечення оплати праці юристів, банкірів, оцінювачів, брокерів, бухгалтерів та інших професійних і спеціальних радників, які допомагають Раді або робочим групам виконувати свої обов'язки за Договором; ***
- (к) згідно із застосовними положеннями про конфіденційність, аналіз ведення судового розгляду, арбітражу чи інших судових справ, які впливають або можуть вплинути на Договір;***
- (л) призначення та звільнення Розпорядника коштів Оптового ринку та Розпорядника системи розрахунків відповідно до пп. 8.3 та 7.5;***
- (м) виконання додаткових повноважень наданих Загальними зборами; **
- (н) організація розробки та внесення змін та доповнень до Інструкції про порядок комерційного обліку;
- (о) виключено; ****
- (п) розробка Узгодженого порядку.
- 6.6.3 рішення Ради щодо організації роботи та платіжно-розрахункових відносин в Оптовому ринку, затверджені НКРЕ ϵ обов'язковими для виконання Сторонами Договору. **
- 6.7. Витрати.
  - Кожному Голосуючому директору і учаснику робочих груп Ради, відповідно до пп. 6.2 та 6.6.2, видаються за місцем роботи кошти на відрядження, оплату житла у відрядженні та відшкодовуються витрати, пов'язані з відвіданням засідань Ради або робочих груп; відшкодовуються також обгрунтовані витрати, пов'язані з діяльністю Ради. Голосуючи директори отримають платню за їх роботу, пов'язану з діяльністю Ради. **
- 6.8. Оскарження Рішень Ради:***
- 6.8.1 будь-який Голосуючий директор може оскаржити прийняте на засіданні Ради рішення та вимагати Пропорційного голосування;
- 6.8.2 на будь-яких Позачергових загальних зборах, скликаних для перегляду рішення Ради, питання голосується як у п. 5.4.***

7. Розпорядник системи розрахунків

- 7.1. На період дії цього Договору ДПЕ виконує функцію Розпорядника системи розрахунків, якщо його призначення не припиняється за рішенням Ради відповідно до п. 6.6.2.
- 7.2. Відповідальність.
  - Розпорядник системи розрахунків, згідно з цим Договором, має такі загальні обов'язки, зобов'язання та відповідає за:
- 7.2.1 дотримання Правил ринку та Інструкції про порядок здійснення розрахунків;
- 7.2.2 забезпечення надійності функціонування енергосистеми;
- 7.2.3 підготовка балансів та звітів з купівлі-продажу електричної енергії; **
- 7.2.4 надання пропозицій Раді щодо внесення змін до цього Договору, Правил ринку та Системи забезпечення функціонування ринку;
- 7.2.5 виконання розпоряджень Ради (які були погоджені НКРЕ відповідно до умов даного Договору) та розробку Робочих програм для їх впровадження;
- 7.2.6 ведення обліку та зберігання інформації, що може стати в нагоді Аудитору ринку або Раді; **

- 7.2.7 виконання інших функцій, згідно з умовами цього Договору.
- 7.3. Розпорядник системи розрахунків повинен забезпечити, щоб Система забезпечення функціонування ринку відповідала Правилам ринку (як частина зобов'язань ДПЕ). Розпорядник системи розрахунків зобов'язаний негайно сповіщати Раду та НКРЕ про виявлені недоліки або помилки.
- 7.4. Розпорядник системи розрахунків купує та продає електричну енергію, як визначено в Правилах ринку, і його відповідальність обмежується тільки дотриманням Правил ринку.***
- 7.5. З урахуванням зауважень, висловлених Членами ринку, Рада може призначити наслідувача Розпорядника системи розрахунків на тих умовах, що вбачаються Раді доцільними, і його призначення набуває чинності після фактичної відставки або усунення перебуваючого на посаді Розпорядника системи розрахунків. Призначення нового Розпорядника системи розрахунків узгоджується з НКРЕ у трьохмісячний термін.
- 7.6. Звільнення з посади Розпорядника системи розрахунків, незважаючи на причину звільнення, не впливає на права та зобов'язання Сторін.
- 7.7. Після призначення і оформлення наступного Розпорядника системи розрахунків, звільнений з посади Розпорядник системи розрахунків зобов'язаний:
- 7.7.1 передати наслідувачу копії всього Програмного забезпечення та Апаратне забезпечення, що належать Розпоряднику системи розрахунків, разом з усіма правами на них;***
- 7.7.2 передати наслідувачу всі записи, документи та інформацію, що була у володінні або під контролем Розпорядника системи розрахунків, а також при необхідності забезпечити навчання та підтримку системи.

Витрати, пов'язані з цим процесом, визначаються та узгоджуються між колишнім і новопризначеним Розпорядником системи розрахунків та Радою. Такі витрати базуються на поточній чистій балансовій вартості виробничих фондів, які передаються новопризначеному Розпоряднику системи розрахунків, та обґрунтованих витратах на навчання, придбання ліцензій, та інших витратах, прямо пов'язаних з процесом звільнення Розпорядника системи розрахунків.

8. Розпорядник коштів Оптового ринку***

- 8.1. На період цього Договору ДПЕ (або Компетентна третя сторона) виконує функції Розпорядника коштів Оптового ринку та набуває наступні права та обов'язки: ***
- 8.1.1 дотримання Інструкції про порядок використання коштів Оптового ринку; **
- 8.1.2 здійснення контролю за рівнем Авансових платежів Членів ринку, відповідно до Інструкції про порядок використання коштів Оптового ринку або вимог Ради стосовно цього рівня; **
- 8.1.3 оформлення повідомлень про невиконання зобов'язань за дорученням Розпорядника системи розрахунків; перетворення на готівку акредитивів, що становлять частину Авансового платежу Члена ринку, та застосування цієї готівки на сплату простроченої фінансової заборгованості Члену ринку;
- 8.1.4 ведення обліку та зберігання інформації згідно з обгрунтованими вимогами Аудитора ринку та Ради;
- 8.1.5 перегляд та рекомендації Раді про внесення змін до Інструкції про порядок використання коштів Оптового ринку, призначення Банкіра ринку та інші змін до відповідних частин Інструкції про порядок здійснення розрахунків;

- 8.1.6 надання Аудитору ринка і Раді інформації стосовно використання коштів Оптового ринку, при дотриманні норм конфіденційності;***
- 8.1.7 ведення поточних рахунків із спеціальним режимом використання Оптового ринку; ***
- 8.2. Розпорядник коштів Оптового ринку дотримується всіх розпоряджень про перевірку роботи, що надаються Аудитором ринку.***
- 8.3. Рада може, з урахуванням зауважень, висловлених Членами ринку, призначити наслідувача Розпорядника коштів Оптового ринку на таких умовах, що вбачаються Раді доцільними, і його призначення набирає чинності після фактичної відставки або усунення перебуваючого на посаді Розпорядника коштів Оптового ринку. Призначення нового Розпорядника коштів Оптового ринку узгоджується з НКРЕ у трьохмісячний термін.***
- 8.4. До призначення та оформлення наступного Розпорядника коштів Оптового ринку, звільнений з посади Розпорядник коштів Оптового ринку зобов'язаний:***
- 8.4.1 передати наслідувачу копії всього Програмного забезпечення та Апаратне забезпечення, що належить Розпоряднику коштів Оптового ринку разом з усіма правами на них;***
- 8.4.2 передати наслідувачу усі записи, документи та інформацію, що була у володінні або під контролем Розпорядника коштів Оптового ринку, а також забезпечити навчання та підтримку системи, необхідні для застосування Інструкції про порядок використання коштів Оптового ринку згідно з цим Договором.
  - Всі пов'язані з таким процесом витрати визначаються та узгоджуються між колишнім і новопризначеним Розпорядником коштів Оптового ринку та Радою. Такі витрати базуються на поточній чистій балансовій вартості виробничих фондів, які передаються новопризначеному Розпоряднику коштів Оптового ринку, та обґрунтованих витратах на навчання, придбання ліцензій та інших витратах, пов'язаних безпосередньо з процесом звільнення Розпорядника коштів Оптового ринку.***
- 8.5. Розпорядник коштів Оптового ринку не зобов'язаний платити за куплену електричну енергію інакше, ніж передбачено в Інструкції про порядок використання коштів Оптового ринку.***

9. Централізоване диспетчерське управління енергосистемою

- 9.1. Цей договір передбачає, що централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України здійснює державне підприємство, яке визначається центральним органом виконавчої влади та виконує функції, згідно з Законом та вимогами нормативних документів, інструкцій.
- 9.2. Державне підприємство, яке здійснює централізоване диспетчерське управління енергосистемою, є стороною цього Договору, а виконання функцій з диспетчеризації обумовлено відповідним договором з ДПЕ, узгодженим НКРЕ.
  - При цьому це підприємство: **
- 9.2.1 розробляє перспективні плани розвитку магістральних та міждержавних електричних мереж, затверджує їх у центральному органі виконавчої влади, що здійснює управління в електроенергетиці, та погоджує з НКРЕ; **
- 9.2.2 за погодженням з оптовим постачальником електричної енергії видає заявникам технічні умови приєднання до магістральних та міждержавних електричних мереж та зміни потужності; **
- 9.2.3 здійснює надання допоміжних засобів;
- 9.2.4. виконання технічних умов щодо забезпечення експортних та імпортних поставок електричної енергії відповідно до укладених ДПЕ договорів. **

ЧАСТИНА III. Інфраструктура ринку

10. Комерційний облік

- 10.1. Порядок комерційного обліку здійснюється відповідно з Інструкцією про порядок комерційного обліку (Додаток 10)***
- 10.2. За функціонування Системи комерційного обліку несе відповідальність Оператор системи комерційного обліку, який виконує Інструкцію про порядок комерційного обліку. Підприємство, що веде комерційний облік, відповідає за якість інформації з обліку. При цьому Розпорядник системи розрахунків має повноваження, що надають йому право доступу до такої інформації згідно з умовами цього Договору, і може розповсюджувати таку інформацію тільки в обсязі, встановленому Правилами ринку. Розпорядник системи розрахунків не несе відповідальності за неточність вимірювань. **
- 10.3. Будь-яка Сторона, яка хоче отримати право на виконання функцій Оператора системи комерційного обліку, звертається до Розпорядника системи розрахунків згідно з процедурою, визначеною в Інструкції про порядок комерційного обліку.
- 10.4. Суперечки стосовно точності даних комерційного обліку вирішуються Радою.
- 10.5. Розпорядник системи розрахунків не несе відповідальності, якщо з метою проведення інспекцій він не отримує доступу до Системи комерційного обліку, а відповідальність лягає на Сторону Договору, яка не дала доступу до Системи комерційного обліку. **

11. Відшкодування витрат

- 11.1. Відшкодування витрат Оптового ринку здійснюється згідно з Інструкцією про порядок нарахування та облік витрат Оптового ринку, викладеною в додатку 5 до цього Договору. **
- 11.2. ДПЕ має право на відшкодування витрат за угодою, тільки якщо така угода попередньо схвалена Радою.

12. Перевірка та доступ до Системи забезпечення функціонування ринку

- 12.1. Розпорядник системи розрахунків та Розпорядник коштів Оптового ринку електричної енергії проводять перевірки Системи забезпечення функціонування ринку за розпорядженням Ради і подають результати таких перевірок Раді, Аудитору ринку та НКРЕ на її запит. **
- 12.2. Розпорядник системи розрахунків та Розпорядник коштів Оптового ринку електричної енергії несуть відповідальність за підтримку у належному технічному стані Апаратного та Програмного забезпечення, розробку та вживання заходів щодо своєчасного усунення всіх виявлених недоліків, а також надає, на запит Ради, обґрунтовані свідчення про наявність та форму цих заходів.

13. Аудит Оптового ринку електричної енергії та призначення Аудитора

- 13.1. Укладання контрактів. За дорученням Ради ДПЕ, на конкурсних засадах, відповідно до чинного законодавства України визначає аудиторську фірму, яка буде проводити: *****
- 13.1.1 щорічні аудити розрахунків та асигнувань, виконаних відповідними частинами Системи забезпечення функціонування ринку; такі аудити мають проводитися в той період (або періоди) часу, який має бути узгоджений між Розпорядником системи розрахунків і Радою;
- 13.1.2 щорічні аудити діяльності Розпорядника коштів Оптового ринку електричної енергії щодо виконання Інструкції про порядок використання коштів Оптового ринку, включаючи роз-

рахунки та переказ коштів відповідними частинами Системи забезпечення функціонування ринку та супроводжуючих інформаційних систем. Такі аудити мають проводитися в такий період або періоди, що узгоджуються між Розпорядником коштів Оптового ринку електричної енергії та Радою;

- 13.1.3 внесення пропозицій щодо вдосконалення діючих Інструкцій, в тому числі і на запит Ради; **
- 13.1.4 вирішення конкретних проблем, які можуть бути поставлені перед ним Радою або будьяким Членом ринку, якщо це відбувається за рахунок Члена ринку;
- 13.1.5 аудит, перегляд, перевірка та/або розгляд інших справ, згідно з умовами цього Договору, або аудит, перегляд, перевірка та/або розгляд, що здійснюються на запит Ради (зваживши, зокрема, на низьку ефективність роботи та підприємницької діяльності Сторін). На вимогу Ради, Аудитори ринку надають допомогу в підготовці Робочих програм. Аудит здійснюється щорічно або частіше на запит Ради. **
- 13.2. Рада та НКРЕ в будь який час (після проведення консультацій з Розпорядником коштів Оптового ринку та Розпорядником системи розрахунків) звертається до ДПЕ з приводу припинення строку дії контракту з аудиторською фірмою, призначеною Аудитором ринку. Рішення Ради ОРЕ щодо припинення строку дії контракту є обов'язковим для виконання ДПЕ. Цим Договором гарантується постійність посади Аудитора ринку. *****
- 13.3. Обсяг роботи, що має виконуватись Аудитором Ринку, визначається умовами цього Договору та технічними завданнями затвердженими ДПЕ та погодженими Радою та НКРЕ після проведення консультацій з Аудитором Оптового ринку. Істотні умови Договору з Аудитором ринку узгоджуються Радою.****
- 13.4. Всі звіти Аудитора ринку направляються до Ради та НКРЕ і розповсюджуються серед всіх Сторін Договору. **
- 13.5. Для виконання Аудитором ринку своїх обов'язків в повному обсязі, ДПЕ та Сторони надають йому можливість доступу до даних, контактів з персоналом та використання програмного забезпечення в автономному режимі.
- 13.6. Витрати Аудитора ринку відшкодовуються згідно з Інструкцією про порядок нарахування та обліку витрат Оптового ринку. **
- 13.7. Права Аудитора Оптового ринку електричної енергії.
  - Аудитор ринку має право бути присутнім і виступати на зборах Ради та на Загальних зборах. Аудитор ринку має право розірвати договір, завчасно сповістивши про це Раду в строк, визначений в умовах договору. У випадку розірвання контракту, звільнення чи заміни Аудитора ринку, він має право безпосереднього спілкування з Членами Оптового ринку електричної енергії, якщо він вважає, що існують питання, до яких передусім слід привернути увагу Членів ринку.
- 13.8. Конфіденційність.

При укладанні договору з Аудитором ринку, умова дотримання Аудитором ринку конфіденційності є обов'язковою умовою цього договору. Аудитор ринку має право отримувати всю інформацію від Сторін Договору, необхідну йому для виконання своїх обов'язків.***

14. Повідомлення про недоліки

14.1. Кожний Член ринку зобов'язується своєчасно сповіщати (в письмовій формі) Розпорядника системи розрахунків, Розпорядника коштів Оптового ринку, інших Членів ринку та Раду про недоліки Програмного забезпечення Оптового ринку чи інших аспектів Системи забезпечення функціонування ринку і надавати таку подальшу інформацію, яка обґрунтовано

необхідна Розпоряднику системи розрахунків або Розпоряднику коштів Оптового ринку для виявлення, локалізації та усунення недоліків. Рада сповіщає НКРЕ про всі виявлені недоліки.***

ЧАСТИНА IV. Порядок внесення змін

15. Внесення змін та усунення протиріч***

- 15.1. Зміни:
- 15.1.1 зміни до цього Договору вносяться лише після їх затвердження Членами ринку шляхом голосування на Загальних зборах або при письмовій згоді в разі відсутності Членів ринку на Загальних зборах;
  - зміни та доповнення до додатків до цього Договору вносяться після затвердження Радою за погодженням з НКРЕ:
- 15.1.2 Мінпаливенерго, НКРЕ, Антимонопольний комітет погоджують зміни та доповнення до цього Договору. У разі їх незгоди зміни та доповнення не набирають чинності.
- 15.2. Усунення протиріч.
  - Сторони докладатимуть належних зусиль для своєчасного усунення невідповідностей та протиріч.
  - Сторони вживають заходів для узгодженості цього Договору та нормативно-правових актів.
  - У випадку наявності або при виникненні будь-якої невідповідності або протиріччя: ***
- 15.2.1 положення ліцензії мають переважну силу над цим Договором;
- 15.2.2 положення цього Договору мають переважну силу над Правилами ринку та іншими додат-ками; **
- 15.2.3 Правила ринку мають переважну силу над Системою забезпечення функціонування ринку.

16. Система Оптового ринку та її перегляд***

- 16.1. Сторони цього Договору визнають, що положення Правил ринку та інші складові Системи Оптового ринку з часом підлягають змінам. Сторони зобов'язуються використовувати всі доцільні засоби (включаючи, де необхідно, своє представництво в Раді) для реалізації предмету Договору, визначеного в розд. 2.***
- 16.2. Рада повинна здійснювати всебічний нагляд за виконанням Договору відповідно до пп. 16.2.1 та 16.2.2 для оцінки спроможності досягнення головної мети і цілей, визначених в розд. 2. Датами переглядів ϵ :
- 16.2.1 дати, що припадають на дванадцятий та двадцять четвертий місяць після Дати набрання чинності, і надалі кожні два роки;
- 16.2.2 інша(і) дата(и), яка час від часу визначається Членами ринку на Загальних зборах.
- 16.3. Звіти.
  - Своєчасно (і ні в якому разі не пізніше, ніж протягом одного місяця) після кожної дати перегляду Рада готує звіт сама або сприяє роботі над письмовим звітом, в якому зазначаються:
- 16.3.1 обсяг проведеного перегляду;
- 16.3.2 переглянуті справи, проведені перевірки та розслідування;
- 16.3.3 висновки такого перегляду;

15 листопада 1996 р.

- 16.3.4 рекомендації (якщо такі є) стосовно внесення змін до умов Договору, Правил ринку та Системи забезпечення функціонування ринку, що будуть сприяти досягненню головної мети визначеної в розд.2; ***
- 16.3.5 фінансові наслідки (якщо виникають) для Членів ринку у разі реалізації рекомендацій, що зазначені у п. 16.3.4;
- 16.3.6 інші проблеми, які можуть вважатися Радою доцільними.

Рада сповіщає кожну Сторону, Аудитора ринку та НКРЕ про проведення такого перегляду і відповідно надає їм копії звіту Ради.

17. Форс-мажор та заходи при непередбачених ситуаціях

- 17.1. У випадку, коли ДПЕ або будь-яка інша Сторона ("Недіюча сторона") не може в повному обсязі або частково виконувати обов'язки, передбачені цим Договором, у зв'язку з обставинами Форс-мажору, виконання обов'язків Недіючої сторони призупиняється на період дії Форс-мажору за умови, що призупинення обов'язків Недіючої сторони буде не в більшому обсязі і не тривалішим, ніж дія Форс-мажору.
- (а) недіюча сторона своєчасно сповіщає Раду (яка своєчасно інформує інші Сторони, Аудитора ринку та НКРЕ) про обставини дії Форс-мажору, зокрема, його характер та очікувану тривалість, та продовжує надавати щоденні звіти про події протягом усього часу дії Форсмажору;
- (б) недіюча сторона докладає всіх можливих зусиль для відновлення своєї дієздатності і усунення наслідків дії Форс-мажору.
- 17.2. Консультації.

Після того, як дія Форс-мажору відбулася, і як тільки стане практично можливим, Недіюча сторона консультується з іншими Сторонами стосовно розробки заходів щодо виходу з цього стану та можливостей продовження виконання своїх зобов'язань відповідно до умов цього Договору. Якщо Форс-мажор триває понад 90 днів, Рада розглядає питання про припинення перебування Недіючої сторони в Членах ринку.

17.3. Надання доказів.

Недіюча сторона надає докази для доведення наявності дії та впливу Форс-мажору на виконання її зобов'язань.

17.4. У разі введення надзвичайного стану в Державі Сторони цього Договору діють відповідно до вимог Закону України "Про надзвичайний стан". **

ЧАСТИНА V. Юридичні визначення та умови***

18. Невиконання договірних зобов'язань

- 18.1. Член ринку визнається Невиконуючим зобов заання Членом ринку, якщо він:***
- 18.1.1 не виконав зобов'язання щодо сплати або поповнення обов'язкової суми Авансового платежу;
- 18.1.2 прострочив обов язковий платіж протягом 5 робочих днів після дати платежу, обумовленої цим Договором;
- 18.1.3 порушив інші умови цього Договору і не виправив їх протягом часу, який був визначений Радою;
- 18.1.4 оголошений банкрутом згідно із законодавством України.
  - ДПЕ несе виключну відповідальність за видачу, за розпорядженням Ради, Повідомлення про невиконання зобов'язань.
- 18.2. Якщо ДПЕ надсилає Члену ринку Повідомлення про невиконання зобов'язань і питання, щодо якого видається Повідомлення про невиконання зобов'язань, не вирішується протягом 5 календарних днів з дати видачі такого повідомлення, Рада має право вдатися до запобіжних заходів, а саме:
- 18.2.1 тимчасово припинити продаж електроенергії Невиконуючому зобов'язання Члену ринку;
- 18.2.2 заблокувати всі банківські рахунки Невиконуючого зобов'язання Члену ринку;
- 18.2.3 повністю вимкнути навантаження Невиконуючого зобов'язання Члена ринку, якщо він підключений до Магістральної або Міждержавної електромережі;
- 18.2.4 відключити відповідну за п. 18.2.3 частину навантаження, якщо таке невиконання зобов'язань пов'язане з конкретним споживачем або групою споживачів; або
- 18.2.5 видати розпорядження Оператору Магістральних та Міждержавних електромереж вжити необхідних заходів для втілення розпорядження про відключення за пп. 18.2.3 або 18.2.4 цього Договору; **
- 18.2.6 припинити, за узгодженням з НКРЕ, дію цього Договору стосовно Невиконуючого своїх зобов'язань Члену ринку.
- 18.3. Розподіл ризиків.
  - Всі Члени ринку (крім Невиконуючого зобов'язання Члена ринку) є колективно відповідальними за свою частку внеску з усіх сум (включаючи всі відповідні податки), які винен Невиконуючий зобов'язання Член ринку за електричну енергію, придбану від ДПЕ відповідно до Правил ринку. Частка внеску визначається за Інструкцією про порядок використання коштів Оптового ринку. Невиконуючий зобов'язання Член ринку повинен заплатити штраф, що нараховується за період від дати платежу до дати відшкодування.
- 18.4. Виняток стосовно певних видів збитків. Відповідно до п. 18.3 і окрім тих положень цього Договору, які передбачають відшкодування збитків, ні Невиконуючий зобов'язання Член ринку, ні жоден з його співробітників, працівників чи представників при будь-яких обставинах не несуть відповідальності перед
  - будь-якою із Сторін за:
- 18.4.1 втрачений прибуток, втрачений дохід, втрату активів, втрату контрактів або ділової репута-
- 18.4.2 прямі або непрямі збитки;

- 18.4.3 збитки, понесені внаслідок невиконання зобов'язань будь-якою іншою Стороною перед іншою юридичною особою, окрім випадків, передбачених у пп. 18.1 та 18.3 цього Договору.
- 18.5. Невиконуючий зобов'язання Член ринку повністю відшкодовує витрати Центра управління енергосистемою та інших споживачів по всіх зобов'язаннях за збитки та пошкодження, що можуть виникати внаслідок відключення.
- 18.6. Призупинення або припинення Договору з будь-яким Членом ринку, відповідно до умов даного розділу, не звільняє його від набутих раніше обов'язків і не зменшує його відповідальності за цим Договором.
- 18.7. Призупинення або припинення Договору з будь-яким Членом ринку, відповідно до умов даного розділу, призводить до призупинення його права голосу за розд. 5 та 6 Договору.***

19. Обмеження відповідальності

- 19.1. Згідно з п. 19.3, кожна Сторона погоджується та визнає, що жодна із Сторін не відповідальна перед іншою Стороною за збитки, що виникають через порушення цього Договору, окрім збитків, які безпосередньо випливають внаслідок такого порушення і які на дату укладання цього Договору можна було небезпідставно передбачити як такі, що можуть статися при звичному розвитку подій внаслідок такого порушення.
- 19.2. Виняток стосовно певних видів втрат. Відповідно до п. 19.3 і окрім тих положень цього Договору, які передбачають відшкодування, ні відповідальна Сторона, ні її співробітники, працівники чи представники за будьяких обставин не відповідають по зобов'язаннях перед будь-якою із Сторін за:
- 19.2.1 втрачений прибуток, дохід, контракт, ділові контакти;
- 19.2.2 збитки побічного або наслідкового характеру;
- 19.2.3 збитки від заборгованості однієї із Сторін перед іншою, окрім випадків, передбачених в розд. 19.1 та 19.3.
- 19.3. Зокрема:
- (а) ніщо в Договорі не тлумачиться як таке, що означає: ДПЕ, виконуючи функції покупця і продавця електроенергії, за умовами та відповідно до положень цього Договору, з будьяких причин несе відповідальність щодо зобов'язань всіх Членів ринку; **
- (б) ДПЕ не відповідає за збитки та втрати, фактичні або можливі, понесені Членом ринку через помилки та недоліки технічних засобів Системи забезпечення функціонування ринку; проте, Член ринку може доповісти про виявлені помилки та недоліки Раді, яка може застосувати відповідні заходи щодо виправлення цих помилок.
- 19.4. Смерть та ушкодження здоров'я. Ніяке із положень цього Договору не виключає та не обмежує відповідальності жодної із Сторін відповідно до Законодавства за смерть чи ушкодження здоров'я, що трапляються внаслідок халатності Сторони або будь-кого з її працівників або представників. **
- 19.5. Збереження дієспроможності. Кожний із пунктів цього розділу:
- 19.5.1 розглядається як окрема контрактна умова, і якщо один або декілька з таких пунктів виявляються недійсними, незаконними або інакше втрачають свою чинність, інші залишаються чинними;
- 19.5.2 зберігають свою чинність після припинення дії цього Договору згідно з законодавством України.***

15 листопада 1996 р.

20. Строк та припинення дії Договору

20.1. Строк.

Цей Договір не має зафіксованого строку дії.

20.2. Призупинення права голосу Члена ринку.

Право голосу Члена ринку призупиняється лише за обставин та в мірі, визначених у п. 4.3 та розд. 18.

20.3. Припинення статусу Сторони.

Член ринку перестає бути Стороною лише:

- 20.3.1 у мірі та за обставин, визначених в п. 4.3; або
- 20.3.2 у мірі та за обставин, визначених в розд. 18.
- 20.4 Закінчення строку дії Договору.

Цей Договір втрачає свою дію при одностайному рішенні Членів ринку на Загальних зборах і при наявності попередньої письмової згоди НКРЕ.***

21. Страхування

21.1. Вимоги страхування для ДПЕ.

ДПЕ зобов'язане, розважливо використуючи кошти, укласти договір страхування:

- 21.1.1 від збитків та будь-яких втрат у Системі забезпечення функціонування ринку в розмірі страхового відшкодування, що дорівнює вартості втраченого; та
- 21.1.2 від збитків у випадку відшкодування витрат працівникам у разі ушкодження їх здоров'я у розмірі, погодженому Радою Оптового ринку електричної енергії.
- 21.2. Витрати.

Всі страхові премії та інші грошові суми, які виплачуються на страхування відповідно до цього розділу, відшкодовуються згідно з Інструкцією про порядок нарахування та облік витрат.

21.3. Використання коштів.

ДПЕ вживає всіх обгрунтованих заходів для своєчасного висування та інкасування позовів, сплачування обов'язкових платежів з метою швидшого відшкодування понесених збитків та ліквідування поточної заборгованості по фінансових зобов'язаннях.

21.4. Вимоги до інформації.

На запит Ради, ДПЕ негайно надає страховий поліс, що підтверджує здійснення оплати за послуги страхування згідно з умовами цього розділу, та надає відповідну інформацію про терміни та умови страхування. **

22. Конфіденційність

22.1. Тлумачення.

Дані та інша інформація, яку Сторона може або повинна направити іншій Стороні відповідно до цього Договору, не обов'язково вважаються даними для широкого розповсюдження. **

- 22.2. Державне підприємство "Енергоринок" або інша Сторона не передають іншій Стороні цього Договору ніякої інформації про Членів ринку, окрім тієї, яка має буди розповсюджена за цим Договором, на запит НКРЕ чи за рішенням Уряду України. **
- 22.3. Використання інформації Державним підприємством "Енергоринок".

15 листопада 1996 р.

Державне підприємство "Енергоринок" може використовувати будь-яку інформацію або дані, надіслану чи отриману від інших Сторін з такою метою:

- 22.3.1 експлуатація та розвиток будь-яких Магістральних та Міждержавних електромереж України;
- 22.3.2 розрахунки виплат та підготовка пропозицій про терміни підключення до або використання Магістральних та Міждержавних електромереж України;
- 22.3.3 плата за Допоміжні засоби; та
- 22.3.4 робота згідно з Правилами ринку.
- 22.4. Загальні положення про конфіденційність. Кожна сторона зобов'язується перед кожною іншою Стороною (включаючи Державне підприємство "Енергоринок") вживати заходів для дотримання конфіденційності інформації, за винятком:
- 22.4.1 винятки за п. 22.3; або
- 22.4.2 до тої міри, що встановлюється цим Договором; або
- 22.4.3 попередньої письмової згоди Сторони, якої стосується така інформація.
- 22.5 Винятки з умов конфіденційності:
- 22.5.1 будь-яка інформація, яка вже розповсюджена;
- 22.5.2 якщо особа, що надає конфіденційну інформацію, має розкрити таку інформацію за умовами ліцензії чи закону; **
- 22.5.3 розповсюдження такої інформації службовцям, директорам, агентам, консультантам та професійним радникам особи, яка надає цю інформацію.
- 22.6. За положеннями розд. 22, що Державне підприємство "Енергоринок" може надавати дані та іншу інформацію за Правилами ринку будь-якій особі, яка не є Стороною, на її запит та за визначену плату та записує зміст наданої інформації та особу, що її запитувала. Ці ж умови за виключенням плати застосовуються для всіх робочих груп які можуть бути створені відповідно до рішень Ради.***

23. Сповіщення

23.1. Адреси.

Сповіщення та інші повідомлення за цим Договором, якими обмінюються Сторони і які надходять від ДПЕ або Ради будь-якій Стороні, надсилаються цій Стороні на адресу, яка повідомлена Секретаріату Стороною. **

23.2. Отримання.

Сповіщення або інші повідомлення, направляються однією із Сторін до іншої Сторони в письмовій формі і вручаються з пакетом через кур'єра або направляються поштою чи за допомогою телексного чи факсимільного зв'язку і вважаються отриманими у випадку: **

- 23.2.1 доставки кур'єром в момент доставки; або **
- 23.2.2 телексного зв'язку в день передачі; або
- 23.2.3 факсимільної передачі при отриманні підтвердження з факсимільного приймального пристрою.

15 листопада 1996 р.

24. Передача прав

24.1. Сторона не передає свої права та/чи зобов'язання, що випливають з цього Договору.

25. Відмова від прав; характер правових засобів

25.1. Відмови.

Жодна затримка або упущення Сторони при використанні своїх прав, повноважень, привілеїв чи правових засобів за цим Договором не завдає шкоди праву, повноваженню, привілею чи правовому засобу і не розглядається як відмова від нього.

25.2. Характер правових засобів.

Права та правові засоби, передбачені в Договорі для Сторін за порушення Договору, ϵ обов'язковими.

25.3. Права НКРЕ.

З метою усунення невизначеності, Сторони визнають і погоджуються, що Договір не виключає і не обмежує права, повноваження, привілеї, правові засоби, обов'язки та зобов'язання НКРЕ, надані їй відповідно до чинного законодавства або положеннями Ліцензії. **

26. Самостійність положень

- 26.1. Якщо з будь-якої причини положення цього Договору стають недійсними, незаконними чи незакріпленими юридично, або оголошуються такими українським судом або урядом України, Сторони проводять переговори з метою можливого узгодження одного чи більше положень, якими можуть бути замінені недійсні, незаконні чи незакріплені юридично положення, і які забезпечать належний баланс комерційних інтересів Сторін.
- 26.2. Якщо з будь-якої причини окремі положення цього Договору вважаються недійсними, інші положення Договору залишаються чинними. **

27. Врегулювання спорів***

- 27.1. Спори між сторонами ДЧОРЕ можуть розглядатись в Третейському суді або в судах загальної юрисдикції згідно з чинним законодавством України.****
- 27.2. Виключено. ****
- 27.3. Виключено. ****
- 27.4. Виключено. ****
- 27.5. Виключено. ****
- 27.6. Виключено. ****
- 27.7. Виключено. ****
- 27.8. Виключено. ****

28. Юрисдикція

28.1. Підпорядкування юрисдикції.

На підставі і визнаючи інші розділи Договору, всі Сторони погоджуються, що суди України повинні мати виняткову юрисдикцію щодо врегулювання спорів, що можуть виникнути через або в зв'язку з цим Договором, і що, відповідно, всі позови, дії та судові розгляди, які виникають через або в зв'язку з цим Договором, можуть здійснюватися в зазначених вище судах. ***

28.2. Відмова.

Кожна Сторона повністю приймає, що вона не може уникати будь-яких судових розглядів в будь-якому суді згідно із зазначеним в цьому розділі, та погоджується, що рішення суду стосовно будь-якого судового розгляду, проведеного в судах України, є остаточним і обов язковим для кожної Сторони.

28.3. Кожна Сторона, що не належить до складу України, погоджується, що якщо вона не займається або припиняє займатися господарською діяльністю в Україні, ДПЕ (або іншу особа, прийнятна для Ради) переймає на себе ведення судового позову в Україні.

29. Законолавство***

29.1. Цей Договір регулюється і тлумачиться в усіх аспектах відповідно до законодавства України.***

30. Цілісність Договору

- 30.1. На вищезазначену дату, цей Договір встановлює повне суцільне розуміння Сторонами викладених в ньому положень, і переважає всі попередні Договори, в усній або письмовій формі, щодо положень, викладених в цьому Договорі.
- 30.2. Термін виключено.

НА ЗАСВІДЧЕННЯ чого цей Договір було належно укладено в день та рік, що зазначені вище.